

31

สิ่ว-ฟ้า ตกกระ:

สวยใหญ่ได้ด้วยยา

“ สิ่วเป็นความผิดปกติของต่อม
ไขมันทำให้เกิดความอุดตันของท่อ
ต่อมไขมัน มีไขมันคั่งค้างอยู่ในต่อม
ไขมันลักษณะเป็นเม็ดเล็กๆ ที่เรียก
ว่าสิ่วหัวขาว หากมีรูเปิดสู่ผิวหนังจะ
เรียกว่าสิ่วหัวดำ ”

อาจารย์แพทย์หญิงกนกพร จิรัฐติกาลวงศ์

ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

สิว

สิวเป็นความผิดปกติของต่อมไขมันทำให้เกิดความอุดตันของท่อต่อมไขมัน มีไขมันคั่งค้างอยู่ในต่อมไขมัน ลักษณะเป็นเม็ดเล็กๆ ที่เรียกว่า *สิวก้อนขาว* หากมีรูเปิดสู่ผิวหนัง จะเรียกว่า *สิวก้อนดำ* เชื้อโรคที่พบบริเวณสิบบ่อยๆ คือ *Propionibacterium acnes* ที่มากินไขมันที่อุดตันนั้นๆ ทำให้สิวก้อนอักเสบขึ้นมา

แนวทางการรักษา

สิว เป็นปัญหาของวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่รักสวยรักงาม ส่วนใหญ่มักชวนชายหาस्पู เครื่องสำอาง หรือยาแก้สิวมมาใช้เอง ซึ่งถ้าใช้ไม่ถูกต้องอาจก่อให้เกิดการระคายเคืองหรือการแพ้ได้ ยาที่ใช้ในการรักษาสิว ได้แก่

1. ยาทาเฉพาะที่ ใช้ในรายที่เป็นไม่รุนแรง ได้แก่
 - 1.1 ยาปฏิชีวนะชนิดทาเฉพาะที่ เช่น คลินดามัยซิน อีริโทรมัยซิน ใช้ได้ผลกับสิวก้อนที่เป็นไม่มากนัก
 - 1.2 ยาเบนโซอิลเปอร์ออกไซด์ ความเข้มข้นร้อยละ 2.5-5 ผลข้างเคียงที่พบบ่อยคือ อาการระคายเคือง
 - 1.3 ยาทากรดวิตามินเอ ออกฤทธิ์ละลายสิวก้อน และใช้รักษาผลเป็นความเข้มข้นร้อยละ 0.025-0.05 ผลข้างเคียง ได้แก่ การระคายเคือง
2. ยารับประทาน
 - 2.1 ยาปฏิชีวนะ ได้แก่ เตตราซัยคลิน ด็อกซิไซคลิน มิโนไซคลิน
 - 2.2 ยาไอโซเตรติโนอิน เป็นอนุพันธ์ของวิตามินเอ ออกฤทธิ์ลดการสร้างไขมันของต่อมไขมันที่ผิวหนัง มีผลข้างเคียงที่พบบ่อย ได้แก่ อาการปากแห้ง คอแห้ง ห้ามใช้ในสตรีตั้งครรภ์ หญิงในวัยเจริญพันธุ์ที่จำเป็นต้องได้รับยาชนิดนี้ จะต้องมีการคุมกำเนิดอย่างเคร่งครัด

ฝ้า ตกกระ

ฝ้า ตกกระ ลักษณะเป็นปื้นสีคล้ำเป็นหย่อมที่บริเวณใบหน้า มักเป็นทั้ง 2 ข้าง เกิดจากการเพิ่มจำนวนของเม็ดสีที่ผิวหนัง ซึ่งถูกกระตุ้นด้วยแสงแดด พบในผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่ พบมากในประเทศเขตร้อน มีปัจจัยทางพันธุกรรม และฮอร์โมนเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจเกิดจากการแพ้เครื่องสำอางบางอย่าง

แนวทางการรักษา

ฝ้าเกิดขึ้นเอง อาจจางไปได้บ้างถ้าพยายามหลีกเลี่ยงไม่ถูกแสงแดด สำหรับฝ้าที่เกิดจากฮอร์โมนที่เกิดจากการตั้งครรภ์หรือในช่วงที่กินยาคุมกำเนิด เมื่อหมดการกระตุ้นจากฮอร์โมน ฝ้าที่เป็นอยู่จะมีโอกาสหายได้

ฝ้าเป็นปัญหาของความสวยงาม ไม่มีอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งยังช่วยป้องกันผิวหนังจากแสงแดดโดยธรรมชาติ แต่ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักไม่ยอมรับรอยฝ้าที่เกิดขึ้นและพยายามขวนขวายหายาแก้ฝ้ามาใช้เอง ซึ่งยาเหล่านี้มักมีส่วนผสมของตัวยาที่มีฤทธิ์แรงหรือสารอันตราย เมื่อใช้ใหม่ๆ ฝ้าจะจางได้อย่างรวดเร็ว แต่ถ้าใช้นานๆ จะมีโอกาสเกิดผลข้างเคียงจากยาที่ใช้และอาจดูน่าเกลียดกว่ารอยฝ้าเดิมเสียอีก การรักษาที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญ แนวทางการรักษาฝ้า ได้แก่

1. การป้องกันไม่ให้ฝ้าเป็นมากขึ้น โดยการหลีกเลี่ยงปัจจัยที่ทำให้เกิดฝ้า ได้แก่ ยาคุมกำเนิด และแสงแดด ควรใช้ยากันแดดเป็นประจำ โดยเลือกชนิดที่ป้องกันได้ ทั้งรังสี UVA และ UVB
2. การทำให้ฝ้าจางลงด้วยสารที่ทำให้ผิวขาว
 - 2.1 สารไฮโดรควิโนน ความเข้มข้นร้อยละ 2-5 ออกฤทธิ์ยับยั้งการสร้างเม็ดสีโดยตรง แต่ถ้าใช้ในความเข้มข้นสูงในระยะยาว มีโอกาสเกิดผลข้างเคียงได้
 - 2.2 สารกรดวิตามินเอ ความเข้มข้นร้อยละ 0.25-0.5 ออกฤทธิ์รบกวนการส่งกระจายเม็ดสี สามารถทำให้ฝ้าจางลงได้ แต่ต้องใช้เวลานานและมีฤทธิ์ระคายเคืองสูง
 - 2.3 ยาสเตียรอยด์ทำให้ฝ้าสีจางลงได้บ้าง ไม่นิยมใช้เป็นยาทาฝ้าตัวเดียวโดดๆ เพราะเกิดผลข้างเคียงได้มาก ส่วนใหญ่ใช้ผสมกับยาตัวอื่น
 - 2.4 สารกรดอะเซเลอิก ความเข้มข้นร้อยละ 20 ออกฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ที่ใช้ในการสร้างสารเม็ดสี
 - 2.5 สารปรอท ออกฤทธิ์โดยไปแย่งที่สารทองแดงในกระบวนการสร้างสารเม็ดสีก่อนอันตรายและเกิดพิษได้ จึงห้ามใช้แล้วในปัจจุบัน
 - 2.6 สารอื่นๆ ได้แก่ กรดโคจิก อาร์บูติน ลิโคไรซ์ วิตามินซี ออกฤทธิ์รักษาฝ้าในระดับอ่อนถึงปานกลาง ข้อดีคือ ไม่มีผลข้างเคียงในระยะยาว

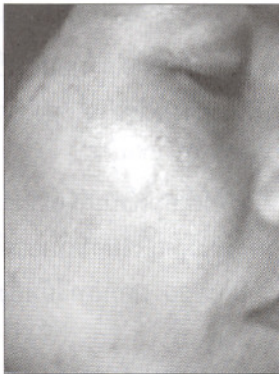
3. วิธีการรักษาอื่นๆ ได้แก่ การลอกฝ้าโดยสารเคมี เช่น น้ำยาไตรคลออะซีติก ร้อยละ 30-50 การใช้สารเอเอชเอ การทำอีเล็คโตรโฟรีซิส การใช้แสง เลเซอร์

รูปที่ 1 ลักษณะสิ่วอักเสบบนใบหน้า

รูปที่ 2 แผลเป็นชนิดจากสิ่ว

รูปที่ 3 ลักษณะปื้นสีคล้ำเป็นหย่อม บนใบหน้า (ฝ้า)